

Dosarul nr. 3ra-884/22
2-21033443-01-3ra-30082022
Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. T. Avasiloei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mâra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Dumitru Diacov împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La originea cauzei se află acțiunea înaintată la data de 4 martie 2021 de către Dumitru Diacov împotriva Autorității Naționale de Integritate, prin care a solicitat anularea actului de constatare nr. 43/11 din 16 februarie 2021.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, din analiza actului contestat, se denotă netemeinicia, inconsecvența și ilegalitatea acestuia, lezarea drepturilor sale, în sensul art. 17 Cod administrativ.

În opinia reclamantului, actul de constatare nr. 43/11 din 16 februarie 2021 este un act administrativ individual defavorabil, care îi încalcă dreptul de acces la o funcție publică și de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, dreptul la carieră și formare profesională și dreptul la onoare și reputație profesională. Indică că acest act a fost contestat în termenul prevăzut de art. 36 alin. (1) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, fără obligațiunea respectării procedurii prealabile, fapt ce atestă respectarea condițiilor de admisibilitate a acțiunii depuse, prevăzute la art. 207 Cod administrativ.

Invocă reclamantul că actul administrativ individual defavorabil al autorității este afectat substanțial sub aspect material, fiind lipsit de temeinicie. Astfel, notează

că, prin Hotărârea din 9 decembrie 2014 a Curții Constituționale privind confirmarea alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 30 noiembrie 2014, a fost validat mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova al dlui Dumitru Diacov, respectiv, reclamantul a deținut această calitate până la data întrunirii legale a Parlamentului nou-ales, adică până la 29 martie 2019. Ulterior, prin Hotărârea 9 martie 2019 a Curții Constituționale privind confirmarea alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 24 februarie 2019, a fost validat mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova al dlui Dumitru Diacov pentru următorii 4 ani.

Potrivit actului contestat, inspectorul a constatat existența diferenței substanțiale, în mărime de 603 728 lei, între averea dobândită și veniturile obținute de către Dumitru Diacov și soția sa, în perioada 1 august 2016 - 9 iulie 2019, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi.

În raport cu pretinsa încălcare a veniturilor nejustificate, reclamantul face referire la prevederile art. 2 din Legea nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, art. 32 alin.(6), (7) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și menționează că constatarea diferenței substanțiale între veniturile declarate și averea deținută, descrisă în actele normative menționate, este condiționată de nejustificarea veniturilor.

Consideră că interpretarea dispozițiilor legale ce fac obiectul prezentei acțiuni în contestare trebuie să se poarte de la premisa că legiuitorul a prevăzut posibilitatea justificării acestor venituri, or, inspectorul de integritate ignorând argumentele sale, susținute prin înscrisuri, a motivat constatarea diferenței substanțiale printr-o expresie mediocră: „simpla declarare a mijloacelor financiare obținute în numerar, fără prezentarea unor probe și/sau documente care confirmă dobândirea oficială a acestora, nu prezumă și deținerea efectivă a acestor mijloace financiare”.

Pe cale de consecință, o astfel de apreciere a punctului de vedere al reclamantului, formulată de inspector, este alogică și contrară legii, fapt care determină ilegalitatea actului administrativ contestat.

Consideră că decăderea reclamantului din dreptul de a mai exercita o funcție publică și de demnitate publică și a mandatului de deputat, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani, nu a fost necesară, datorită faptului că deputatul Dumitru Diacov nu a avut diferențe substanțiale nejustificate între veniturile declarate și averea deținută și nu a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, iar atare abordare nu generează o evitare/prevenire a utilizării publice în favoarea sectorului privat.

Având în vedere că reclamantul a declarat anterior aceste venituri, indicându-le în declarațiile din anii precedenți, nu poate fi vorba despre o diferență substanțială între veniturile declarate și averea deținută, ceea ce invalidează îngrădirile aduse reclamantului prin pct. 2 și pct. 3 din partea dispozitivă a actului, respectiv, se deduce că actul de constatare nr. 43/11 din 16 februarie 2021 este susceptibil anulării în întregum.

Cercetarea insuficientă a circumstanțelor faptice, interpretarea abuzivă a unor norme de drept, precum și aplicarea eronată a anumitor acte normative din spațiul

legislativ național au generat concluzii greșite despre încălcarea regimului juridic al declarării averii de către Dumitru Diacov.

În aceeași ordine de idei, actul de constatare al Autorității Naționale de Integritate este lovit de nulitate absolută și pentru motivul calculării defectuoase a pretensei diferențe substanțiale.

Inspectorul de integritate a ignorat modificările operate în Legile nr. 132 și nr. 133 din 17 iunie 2016 prin Legea nr. 244/2020 din 16 decembrie 2020, care au intrat în vigoare la data de 22 decembrie 2020, adică cu circa 2 (două) luni înainte de adoptarea actului.

Totodată, actul de constatare nr. 43/11 din 16 februarie 2021 este afectat sub aspect procedural, or, acesta nu conține o justificare clară a necesității aplicării sancțiunii, după cum nu sunt elucidate efectele negative (consecințele prejudiciabile) ale nesoluționării presupusei incompatibilități, fapt care nu permite aplicarea unor sancțiuni de asemenea anvergură - decăderea reclamantului din dreptul de a mai exercita o funcție publică și de demnitate publică și a mandatului de deputat, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani.

Din aceste rațiuni se deduce că actul administrativ nu este suficient motivat și, ca rezultat, contravine prevederilor art. 118 Cod administrativ, iar o interpretare aprofundată și logică a alin. (3) din norma expusă, prezumă că nemotivarea completă a actului administrativ condiționează ilegalitatea acestuia.

Specifică că circumstanțele faptice, reproduse în actul de constatare al Autorității Naționale de Integritate, care derivă din probatoriul administrat, atestă faptul inițierii controlului averilor și intereselor personale ale lui Dumitru Diacov la data de 25 iunie 2019, fapt consemnat în procesul-verbal din 3 iulie 2019, iar actul de constatare a fost adoptat doar la 16 februarie 2021, fapt care adevărește că cercetările au durat 1 (un) an și 7 luni. În asemenea situație, este de părere că se atestă nerespectarea exigențelor art. 60 Cod administrativ.

Mai mult, cu referire la prevederile art. 23 din Legea nr. 133/2016 (în vigoare de la 22 decembrie 2020), aplicarea sancțiunilor după scurgerea termenului de prescripție prevăzut la alin. (2) art. 30 Cod contravențional scoate în evidență caracterul ilegal al actului de constatare, fiind intenționat adoptat în detrimentul reclamantului, fără a se ține cont de argumentele acestuia.

Prin hotărârea din 23 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Dumitru Diacov a fost admisă, fiind anulat actul de constatare nr. 43/11 din 16 februarie 2021 (f. d. 193, vol. I).

La data de 27 septembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Autoritatea Națională de Integritate a declarat apel împotriva hotărârii din 23 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, iar la 28 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus Autoritatea Națională de Integritate.

Pentru a pronunța această decizie, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată soluția instanței de fond privind temeinicia acțiunii,

având în vedere că, la caz, sunt aplicabile, inter alia, prevederile Legii nr. 1264 din 19 iulie 2002, ce nu impunea obligația subiecților declarării de a declara activele, numerarul în monedă națională sau în valută străină, această obligație fiind introdusă prin Legea nr. 133 din 17 iunie 2016.

Or, perioada de verificare 9 decembrie 2014 – 1 august 2016 era guvernată anume de Legea nr. 1264 din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.

În conformitate cu prevederile art. 2 al Legii nr. 1264/2002, proprietate înseamnă bunuri mobile și imobile, inclusiv cele aflate în afara țării; venit – orice spor, adaos sau majorare a patrimoniului, indiferent de sursa de proveniență, exprimat în drepturi patrimoniale sau în orice alt folos patrimonial, obținut de subiectul declarării sau de membrii familiei acestuia, în perioada de referință, atât în țară, cât și în străinătate.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au stabilit că, contrar prevederilor art. 26 și art. 32 ale Legii nr. 132 din 17 iunie 2016, inspectorul de integritate, de fapt, nu a efectuat controlul veniturilor obținute și averii dobândite, dar a efectuat controlul veniturilor obținute și cheltuielilor pe necesități curente (farmacii, restaurante, stații PECO, magazine alimentare, magazine vestimentare etc.) pe de o parte și averea dobândită pe de altă parte. În actul de constatare inspectorul de integritate motivează și calculează diferența substanțială între ”venitul net” și averea dobândită/cheltuielile suportate. Inspectorul de integritate în actul de constatare nu a făcut referire la nicio normă de drept de care s-a condus la calcularea ”venitului net”.

În constatările sale, inspectorul de integritate a stabilit unipersonal modalitatea de calcul a venitului net și anume, venitul net a fost calculat reieșind din mijloacele bănești extrase în numerar de reclamant și soția acestuia de pe conturile de card, adică doar sumele mijloacelor bănești extrase la bancomat. Inspectorul de integritate nu a indicat temeiul legal pentru a proceda astfel nici în actul de constatare și nici în ședința de judecată. Metodologia pentru efectuarea controlului nu reglementează o astfel de modalitate de calcul a venitului net și din conținutul acestei metodologii nu poate fi dedusă o astfel de formulă de calcul.

Instanța a stabilit că noțiunea de ”venit net”, introdusă prin Metodologie, poate fi definită prin interpretarea sistemică a prevederilor art. 2, art. 4 a Legii nr. 133 din 17 iunie 2016, în coroborate cu prevederile Codului fiscal (art. 12, art. 18, art. 21) și ale Hotărârii Guvernului nr. 697 din 22 august 2014 - venitul net reprezintă diferența dintre venitul brut și reținerile pentru contribuții sociale, impozitul pe venit. Astfel, venitul net este venitul obținut, pe care subiecții declarării au obligația să-l declare în temeiul art. 4 al Legii nr.133 din 17 iunie 2016.

Inspectorul de integritate a stabilit în mod arbitrar procedura de calcul a venitului obținut de către persoana supusă controlului. Prin această apreciere arbitrară a venitului obținut, s-a distorsionat în mod implicit conținutul și obiectul controlului.

Contrar prevederilor legale menționate, inspectorul de integritate a efectuat controlul global al perioadei 9 decembrie 2014 – 9 iulie 2019, fără a fi examinate datele declarațiilor pentru fiecare an fiscal în parte. Mai mult, inspectorul de integritate a verificat de fapt perioada 1 ianuarie 2015 – 9 iulie 2019, excluzând din perioada controlului anul fiscal 2014.

În același timp, Metodologia de efectuare a controlului, de care s-a condus inspectorul de integritate la efectuarea controlului, la pct. 89 prevede expres că calculul diferenței substanțiale constă în aprecierea matematică a corespunderii valorii (echivalentului bănesc) averii dobândite cu veniturile nete obținute, raportate fiecărui an fiscal în parte, pe parcursul perioadelor de exercitare a mandatelor.

Nici în actul de constatare și nici în ședința de judecată, inspectorul de integritate nu a putut explica motivul și temeiul legal în baza căruia a efectuat controlul global al perioadei de verificare, motivul și temeiul legal de care s-a condus atunci când nu a verificat perioada anului fiscal 2014.

Totodată, încălcările descrise, incertitudinea și netransparența actului de constatare fac dovada caracterului incert al actului de constatare, în timp ce, potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, proporțional și previzibil. Însă, în speță, contrar normelor legale enunțate, actul de constatare nu este motivat și nu este suficient de cert.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a reținut ca fiind corectă concluzia instanței de fond precum că constatările inspectorului referitoare la deținerea sau nedeținerea efectivă a sumelor declarate în 2012, în speță a sumei de 890 000 lei, sunt absolut arbitrare și nu țin de competența inspectorului de integritate. Or, legiuitorul prin art. 226/7 alin. (1) Cod fiscal, a impus persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova, care la data de 1 ianuarie 2012 dețin mijloace bănești în sumă mai mare de 500 mii lei și mai mică de un milion lei, obligația de a depune la organele fiscale, până la 31 decembrie 2012, declarația cu privire la disponibilul de mijloace bănești. Astfel, statul prin norma menționată, a recunoscut disponibilul de mijloace bănești persoanelor care au declarat suma mai mică de un milion lei, fără a fi necesare documente care confirmă disponibilul sumei declarate.

Inspectorul de integritate, prin simplele constatări rezultate din propriile convingeri, fără a face referire la o normă legală, se referă la prezumția/lipsa prezumției disponibilului de mijloace bănești. Însă, referitor la prezumțiile invocate în constatarea sus menționată a inspectorului de integritate, Constituția Republicii Moldova, la art. 46 alin. (3), stabilește că caracterul licit al dobândirii averii se prezumă. Astfel, art. 46 alin. (3) din Constituție și art. 226/7 alin. (1) Cod fiscal instituie prezumția că, la data declarării sumei de 890 000 lei, reclamantul deținea efectiv această sumă și dobândirea acesteia se prezumă legală.

Soldul venitului obținut reprezintă diferența dintre venitul obținut și averea dobândită pentru o anumită perioadă de timp. Astfel, pentru a stabili soldul venitului obținut la începutul perioadei de verificare (9 decembrie 2014), urmau a fi verificate veniturile obținute și averea dobândită în perioada anterioară perioadei de verificare.

Luând în considerație faptul că Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 nu reglementează procedura de stabilire a soldului (venitului) existent la începutul perioadei de verificare, acest sold urma a fi stabilit prin analogie, în conformitate cu regulile instituite de legislația fiscală (art. 226/7 Cod fiscal).

Prin urmare, în perioada anilor 2012 – 2014, Dumitru Diacov a declarat venit obținut în suma totală de 958355,76 lei.

Inspectorul de integritate nu a indicat motivele pentru care nu a inclus și veniturile (sau diferența dintre venituri obținute și averea dobândită) pentru perioada 2012 – 2014 la calcularea soldului la începutul perioadei de verificare (9 decembrie 2014). Astfel, fără a calcula soldul venitului obținut la sfârșitul perioadei 2012 – 2014, luând în considerație doar veniturile obținute și suma inițială a soldului veniturilor obținute la începutul perioadei de verificare (9 decembrie 2014) ce constituia 1848355,76 lei. Prin urmare, autoritatea pârâtă (inspectorul de integritate) era obligat prin lege să își exercite discreția, în timp ce din probatoriul cauzei rezultă că autoritatea publică pârâtă (inspectorul de integritate) nu și-a exercitat cu bună credință dreptul discreționar în soluționarea procedurii administrative și emiterea actului administrativ contestat. Or, din actul administrativ individual defavorabil (actul de constatare) contestat nu rezultă niciun motiv obiectiv referitor la constatarea existenței diferenței substanțiale, adică actul de constatare nu conține în sine o motivare completă și clară, această exigență urmând a fi realizată într-un mod suficient de explicit, condiție care nu se atestă la caz.

Respectiv, autoritatea pârâtă (inspectorul de integritate) în cadrul puterii sale discreționare, având obligația de a explica de ce a adoptat o anumită conduită din mai multe posibile, nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Legii nr. 132 din 17 iunie 2016 și al Legii nr. 133 din 17 iunie 2016. Or, puterea discreționară nu permite autorității publice să acționeze arbitrar sau fără control.

Cu referire la motivele invocate de intimatul/reclamant privind vicierea procedurii de repartizare aleatorii a sesizării, instanța de control judiciar a reținut ca fiind corecte constatările instanței de fond privind lipsa la materialele dosarului administrativ (dosar de control) a dovezii distribuirii aleatorii a sesizării, care și pe parcursul examinării cauzei nu a fost prezentat.

Totodată, însuși reprezentantul pârâtei a confirmat că un act de distribuție aleatorie a sesizării nu există. În același timp, reprezentantul pârâtei nu a putut explica instanței în ce mod, după care criterii și conform cărei proceduri sesizarea a fost repartizată inspectorului de integritate Alexandru Stavinschi.

În cererea de apel reprezentantul Autorității Naționale de Integritate a invocat că „act de distribuție aleatorie a sesizării constituie o invenție a instanței de judecată, dar nu are temei juridic pe care să fie fundamentată existența unui asemenea document”. Însă, instanța de apel a apreciat critic astfel de afirmații ale apelantului. Or, o astfel de poziție vine în contradicție cu prevederile art. 30 al Legii nr.132/17.06.2016, care prevede expres că: (1) sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu, în ziua înregistrării, prin sistemul electronic de distribuție a sesizărilor.

Curtea de Apel Chișinău a reținut ca fiind întemeiate argumentele instanței de fond precum că la caz nu poate fi exclusă implicarea factorului uman la repartizarea aleatorie sau manipularea sistemului electronic.

Practic, o repartizare eronată, reprezintă un fapt ce influențează independența funcțională a inspectorului de integritate, cât timp prin aceasta poate fi “ales” sau “exclus”, context în care, nerespectarea dispozițiilor legale privind repartizarea aleatorie, constituie o cauză generatoare a unei incertitudini și temeri, fapt care afectează în substanța sa dreptul la o procedură de control echitabilă. Or, temerea și incertitudinea privind modul de repartizare, este suficientă pentru a legitima orice bănuială asupra corectitudinii repartizării.

Principiul repartizării sesizărilor în mod aleatoriu, fiind reglementat prin norme de ordine publică de organizare a activității Autorității, neregularitățile procedurale constând în încălcarea acestui principiu, constituie un viciu deosebit de grav (art. 141 alin. (1) Cod administrativ), care denotă efectuarea unei proceduri administrative de control cu încălcarea principiului legalității garantat de art. 21 Cod administrativ, principiului imparțialității garantat de art. 25 Cod administrativ, principiului comprehensibilității și transparenței garantat de art. 32 Cod administrativ și prin urmare confirmă ilegalitatea actului administrativ.

La 31 mai 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat, care ulterior la 6 septembrie 2022, a fost completat cu motivare împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc emis de instanța de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată pe motiv că instanța nu a elucidat pe deplin toate temeiurile legale invocate, cât și a aplicat eronat normele de drept material care vin în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei.

În opinia recurente, la examinarea cauzei nu au fost constatate, elucidate și dovedite circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei, de asemenea au fost încălcate normele de drept material.

A invocat faptul că reținerea de către instanțele ierarhic inferioare a faptului că procedura de repartizare aleatorie a sesizării în privința lui Dumitru Diacov a fost viciată de către Autoritatea Națională de Integritate, prin lipsa actului de distribuție aleatorie a sesizării constituie o invenție a instanței de judecată, or, până la proba contrarie, se prezumă distribuția electronică aleatorie a sesizării.

A menționat că nu este de acord cu afirmația instanțelor de judecată referitoare la faptul că, pentru fiecare an fiscal în parte urmau a fi verificate declarațiile de avere date și informațiile privind averea existentă, precum și modificările patrimoniale intervenite în fiecare din anii 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, aceștia fiind considerați, în viziunea instanței de judecată, ca ani fiscali. Autoritatea reține că, potrivit art. 26 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică.

Respectiv, inspectorul de integritate a efectuat controlul averii pentru întreaga perioadă în care intimatul a exercitat funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, separând perioada controlului în două intervale de timp și anume, 9 decembrie 2014 - 1 august 2016, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și a Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Autoritatea își exprimă dezacordul cu aprecierea instanței de fond precum că concluziile inspectorului referitor la deținerea sau nedeținerea efectivă a sumelor declarate în 2012, în speță a sumei de 890000 lei, sunt absolut arbitrare și nu țin de competența inspectorului de integritate, or, suma respectivă a fost luată în calcul la stabilirea diferenței substanțiale, altfel, dacă inspectorul de integritate nu reținea această sumă, și pe care nu a respins-o, în urma efectuării calculului diferenței substanțiale, ar fi rezultat o diferență mult mai mare decât cea care a fost constatată. Or, inspectorul, chiar în actul de constatare contestat a notat că, la calcularea valorii din care poate fi justificată diferența substanțială, va fi luată în considerație suma de 890 000 mii lei. Inspectorul de integritate a stabilit, prin actul de constatare, care era disponibilul mijloacelor bănești la data inițierii controlului având la baza materialele acumulate la dosarul de control.

În drept, a invocat prevederile art. 247 - 248 alin. (1) lit. c), 257 alin. (1), 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 445 lit. b) Cod procedură civilă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 mai 2022, fiind notificată recurentei (dispozitivul) la 30 mai 2022. Decizia motivată din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei la 12 august 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f. d. 108 verso).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 7 septembrie 2022, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea admisibilității recursului Dumitru Diacov nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a prezentat referință.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages

Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu